

5. Cheng Ping. Towards a Phonographic Writing System of Chinese: A Case Study in Writing Reform / Cheng Ping // International Journal of the Sociology of Language. – Berlin, New York: Mouton de Gruyter, 1996. – № 122. – P. 15–16.
6. China Daily. – Daily edition, Beijing, July-September 2010 issues.
7. DeFrancis J. The Chinese Language: Fact and Fantasy / J. DeFrancis. – Honolulu. University of Hawaii Press. 1984. – 309 p.
8. Global Times. – Weekly edition, Beijing, July-October 2010 issues.
9. Karglen B. The Romanization of Chinese: A paper read before the China society on January 19, 1928 / B. Karglen. – 24 p.
10. Leonard G. J. Reading Asian Characters in English / G. J. Leonard // The Asian Pacific American Heritage: A companion to literature and arts – New York & London: Garland Publishing Inc., 1999. – P. 3–13.

Федун Л. М.

*Чернігівський національний педагогічний університет
імені Т. Г. Шевченка*

ЯК САМОСТІЙНО ВЧИТИСЯ УСНОМУ ПЕРЕКЛАДУ

The abstract focuses on consideration of interpretation, as well as on recommendations on self-training and preparation for a successful interpretation process.

Невпинний поступ ХХІ сторіччя стирає кордони, зближує людей та змішує мови в епоху глобалізації, інтернаціоналізації, міжнародної міграції і т.д. Дедалі більше людей володіють іноземними мовами, і, перш за все, англійською. Для освіченої людини знання англійської з конкурентної переваги перетворюється на bottom-line requirement. Також поглиблюється міжнародна співпраця на всіх рівнях, збільшується число конференцій, форумів, нарад. Так само збільшується і потреба в усних перекладачах (тлумачах).

Усний переклад в сучасному світі є розповсюдженим явищем, тому перекладач має постійно підтримувати та підвищувати свою обізнаність у різних сферах, проглядаючи новини та пізнавальні програми, відвідуючи веб-сайти, читаючи, слухаючи, структуруючи та запам'ятовуючи безліч інформації, що нас оточує. Це має бути фоном, на якому проходять вправи власне з перекладу.

Звісно, на початковому етапі стануть в нагоді вже розроблені практичні курси, з підібраними матеріалами та вправами. Однак, після засвоєння цього матеріалу доведеться займатися самостійно. Спочатку слід розвивати навички аудіювання – необхідно слухати промови по декілька разів, доки не буде почуте все. Важливо дивитися фільми з оригінальною звуковою доріжкою, поступово зменшуючи кількість повторних переглядів чи прослуховувань.

Знаючи про корисність новин для загальної ерудиції, необхідно зазначити, що вони не є ідеальним матеріалом для тренування усного перекладу. Темп мовлення та інформаційне наповнення типових новин дуже відрізняються від того, з чим доведеться зіштовхнутися при усному перекладі. Тренуватися краще за все на справжніх промовах, яких можна знайти безліч в мережі Інтернет: в розділах "Медіа", "Прес-релізи" і т.д. на сайтах будь-яких великих міжнародних організацій – ООН, ЄС, НАТО, сайтах урядів закордонних держав.

Слід відпрацьовувати дикцію, тембр, інтонацію (для цього згодяться і телевізійні диктори, і записи промов), повторюючи слідом за промовцем і намагаючись скопіювати всі нюанси: спочатку одразу, а потім відпускаючи на кілька секунд – таким чином тренуватиметься і оперативна пам'ять, що важливо для усного перекладу.

Важливо також тренувати розщеплення уваги. Для цього, наприклад, можна читати текст, рахуючи при цьому вголос, а потім переказати зміст прочитаного. Вправу можна ускладнити, якщо слухати текст, а не читати, а також якщо лічити у зворотному порядку або, скажімо, через один.

Після успішного опанування основ перекладу можна вибрати окрему тему, наприклад, атомна енергетика, державне управління і т.п., знайти промови з текстами і напрацювати вокабуляр. Спочатку можна детально ознайомлюватися з текстом, читаючи його декілька разів, розбираючи незнайомі слова, продумуючи варіанти перекладу, можливо, навіть перекладаючи його письмово, і лише потім братися за усний переклад. Якщо все виходитиме добре, слід поступово зменшувати обсяг попереднього ознайомлення з кожним наступним текстом, доводячи його до швидкого перегляду безпосередньо перед перекладом. До наступної теми краще переходити за умови впевненості у знаннях з попередньої. Час від часу варто влаштовувати собі "ревізію" якоїсь з пройдених тем.

Синхронний переклад слід робити лише на знайомих текстах, оскільки він потребує більш ретельної підготовки. Краще за все спочатку перекласти текст послідовно, а потім синхронно.

Надзвичайно корисно записувати себе на аудіо та відео носії, а потім аналізувати. Зазвичай спочатку можна неприємно здивуватися, але згодом можна виправити недоліки і відшліфувати майстерність.

Таким чином, використання підручників та наявних у відкритому доступі матеріалів дає можливість самовдосконалюватися в обраній професії.

Література

1. Максимов С. Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови): Навчальний посібник. Видання друге, виправлене та доповнене / С. Є. Максимов. – К.: Ленвіт, 2007. – 416 с.
2. Чужакин А. П. Основы последовательного перевода и переводческой скорописи / А. П. Чужакин, С.Г. Спирина. – М.: Изд. Дом «Экспримо», 2007. – 88 с.